

ناشر: نیلوبرگ

تالیف: محمد بن زکریا رازی

رساله داروهای جایگزین یا «ابدال الادویه» یکی از رساله‌های کوچک و ارزشمند رازی، پزشک و حکیم ایرانی است.

هدف رازی از نگاشتن رساله حاضر این بوده است که پزشکان هر منطقه با استفاده از داروهای بومی موجود در منطقه خود بیماران را درمان کنند و چنانچه برای درمان به دارویی نیاز پیدا کردند و نتوانستند در شهر یا منطقه مسکونی خود آن دارو را پیدا کنند، از مشابه آن دارو استفاده نمایند.

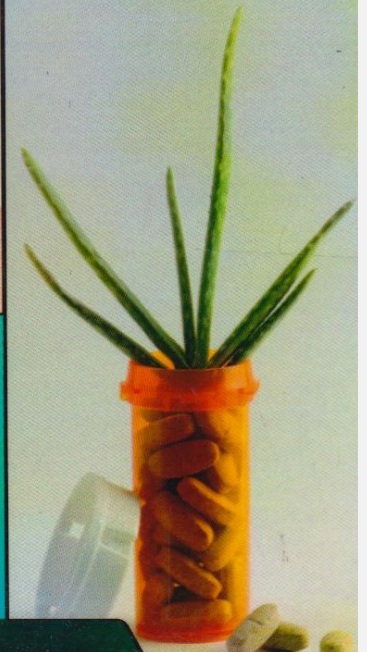
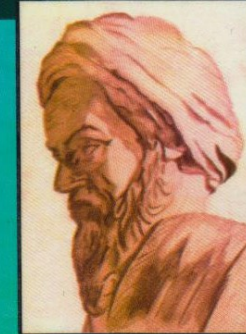
رازی در این کتاب میزان مصرف داروهای جایگزین را نیز ذکر کرده است، مثلاً اظهار می‌دارد که باید داروی جایگزین به همان میزان و یا دو برابر و یا چند برابر مورد استفاده قرار گیرد تا اثر مناسب بر جای گذارد.

رازی در نگارش این رساله از تحقیقات بسیاری از پزشکان یونانی نظیر: جالینوس، پولس، دیسکوریدس و بدیغورس و همچنین از پزشکان دوران اسلامی نظیر یوحنا بن ماسویه استفاده کرده است.

رازی در این رساله کوچک برخلاف سایر کتاب‌ها و رسایل خود صحبتی از تجارب بالینی خود نمی‌کند، لذا گمان بر این است که رازی این رساله را در اوایل کار طبابت خود نگاشته و در حقیقت جزوه‌ای بوده است که رازی برای استفاده شخصی خود تهیه کرده است. نام بسیاری از داروهای جایگزین، فارسی است و این نشان می‌دهد که هدف رازی از نوشتن این رساله جایگزینی بسیاری از داروهای یونانی و یا عربی مذکور در متون پزشکی آن زمان با داروهای بومی موجود در ایران بوده است.

رساله داروهای جایگزین

ترجمه رساله ابدال الادویه

تالیف:

محمد بن زکریای رازی
(۲۵۱ هـ.ق - ۳۱۳ هـ.ق)

ترجمه: